
6

Afscheid van het lid Van der Molen (CDA)

Aan de orde is **het afscheid van het lid Van der Molen (CDA)**.

De voorzitter:

Aan de orde is het afscheid van onze collega Van der Molen van het CDA. Als ik uw aandacht mag, ga ik eerst de brief van de heer Van der Molen voorlezen.

"Geachte voorzitter, beste Vera,

Soms loopt je leven net iets anders dan je zelf voor ogen had. Dat geldt ook voor mij. Vandaag neem ik afscheid van de Tweede Kamer. Dat doe ik weloverwogen. Maar met gemengde gevoelens.

In mijn maidenspeech haalde ik aan dat ik als kleine jongen in de oude Tweede Kamer een papiertje van de datumkalender mocht scheuren. Ik had ontdekt dat dit de dag daarvoor was vergeten. Dat vond ik magisch. Ondanks dat ik de keerzijden van deze Kamer ook heb leren kennen, is er bij mij iets van dat gevoel overgebleven. Het is bijzonder en bijzonder eervol om hier te mogen werken.

Maar ik heb een paar gezonde jaarringen rond mijn stam nodig. Tijdens het ziekteverlof van vorig jaar heb ik met mezelf afgesproken dat ik een burn-out één keer zou doen. En goed ook. De diepte in en weer bovenkomen. Maar daarna nooit weer. Ik houd me vandaag aan die afspraak. Door een harde keuze te maken. Zelfs als dit betekent dat ik iets moet opgeven wat ik uit volle overgave doe.

Ik ga veel van de Kamer missen. Niet alles. Niet de wekelijkse opstootjes. Niet de steeds groter wordende woorden. Niet het daardoor steeds kleiner wordende gezag. Wel de collega's waarmee ik bevriend ben geraakt. Wel de kans om elke dag iets te veranderen. Al is het soms maar iets kleins.

Trots ben ik op wat ik kon bereiken. Het omvertrekken van het leenstelsel. Een lans breken voor mijn moedertaal, het Fries. Strijden voor het Nederlands in het hoger onderwijs. Sancties instellen voor Kamerleden die zich niet aan de eigen regels houden. Het instellen van de commissie Digitale Zaken. Het regelen van spooraquaducten en het handhaven van veerpontjes. Ik ga dat handwerk missen.

Meestal schrijven Kamerleden zo aan het einde van hun afscheidsbrief nog een paar welgemeende adviezen aan hun collega's. Terwijl ze er zelf snel vandoor gaan. Ik doe dat niet. Dat er dringend iets moet gebeuren aan de beperkte ondersteuning van Kamerleden weet u ook. Ik vertel niets nieuws als ik u zeg dat de Kamer haar gezag kwijt is geraakt omdat ze meer dan ooit met zichzelf bezig is. Maar in uw Kamer zit ook alles om daaraan iets te veranderen. Ik gun uw Kamer die durf van harte.

Ik dank graag de mensen die mijn werk mogelijk hebben gemaakt. In de eerste plaats de uitstekende medewerkers van de Kamer, de onvermoeibare griffies van de Kamercommissies en de mensen die ons hier dagelijks veilig houden.

Maar ook de medewerkers en de collega's van de CDA-Tweede Kamerfractie. Ook die collega's die nu helaas geen deel meer van de fractie uitmaken.

Met hen heb ik het grootst mogelijke plezier en de mooiste discussies gehad. Ik zal hen enorm missen. Ik dank mijn partij, die mij al vanaf jonge leeftijd kans op kans geboden heeft om te doen wat ik graag wilde doen: als christendemocraat de publieke zaak dienen. Ik dank bovenal mijn gezin, dat in de afgelopen periode veel heeft moeten inleveren om dit alles voor mij mogelijk te maken.

Als laatste alinea had ik graag voor u iets in het Fries geschreven. Dat had u dan plenair moeten voorlezen." Ik sta open voor feedback! "Maar uit uw eerste verwoede poging bij het recente debat over de Friese taal, heb ik de conclusie getrokken dat dit u behoorlijk in verlegenheid zou hebben gebracht."

(Hilariteit)

De voorzitter:

"Ik zal het u besparen. Ik sluit af door u te bedanken voor uw leiding aan de Kamer. En tot slot aan al mijn collega's in de zaal: dank voor de samenwerking, het was een zegen om dit ambt te mogen vervullen.

Harry van der Molen."

(Applaus en geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

Beste Harry,

Je snapt dat ik na het voorlezen van je brief goed heb gecontroleerd of de scheurkalender hier naast mij wel de goede datum weergeeft, want één terechtwijzing in 1986 vond ik wel genoeg. De kleine 6-jarige Harry wist toen nog niet dat hij ruim 30 jaar later zelf deel ging uitmaken van het democratische hart van Nederland. Wat heb jij veel bereikt.

In je maidenspeech tekenden zich al de lijnen af die jouw werk in de Tweede Kamer steeds hebben gedomineerd: aandacht voor onderwijs, met een speciale belangstelling voor het mbo, en aandacht voor de regio, met daarbinnen natuurlijk een groot aandeel voor Friesland. De eerste vragen die je kort na je toetreden aan de Kamer stelde, hadden een duidelijk Fries karakter: één over de storings in de Afsluitdijk en één over de knellende regels binnen de IFKS (de Open Friese Kampioenschappen Skûtsjesilen). Je afkomst is dus zeker niet onopgemerkt gebleven. Sterker nog, niemand kon eromheen, zelfs de Griffier niet.

In februari 2020 stelde je in het Fries een aantal schriftelijke vragen aan de toenmalig minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de versterking van het Fries op de Nederlandse universiteiten. Het was een primeur en je vestigde daarmee goed de aandacht op onze tweede rijkstaal. De vragen werden wel in die vorm geweigerd, maar na een compromis leverde je met "Friese tegenzin" ook een Nederlandse vertaling erbij.

Dat het Fries niet bij iedereen hoog op de agenda staat, merkte je ook bij de kennismaking met de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken, die zich door een vraag van jou opeens realiseerde dat de Friese taal, het Fries, ook deel uitmaakte van haar portefeuille!

Je beklagde je er in die tijd weleens over dat het een ingewikkelde zaak was om je weg te vinden. Je noemde dat zelf "de procedurebrij". Een voorbeeld van waar je hardhandig kennis maakte met die strakke regels was de stemming over een motie van jou en oud-collega Frank Futselaar in november 2018, die, nadat de hoofdelijke stemmingen tot twee keer toe staakten, als "niet aangenomen" in de Handelingen terecht kwam. Dat zijn inderdaad de regels.

Als woordvoerder Onderwijs heb je je vooral sterk gemaakt voor het mbo, in het bijzonder voor de volwaardige erkenning van de mbo-student. De achterstelling van mbo'ers ten opzichte van andere studentengroepen was voor jou een gruwel. Je hebt je daar in de Kamer en in de media altijd fel tegen verzet.

Tja, die publiciteit. Ooit was er een krantenkop over jou die luidde "Van schuchtere beginneling tot vaste televisiegast". En dat is een goede beschrijving van jouw ontwikkeling! Tenminste, zo kun je ernaar kijken. Je was een graag geziene gast in praatprogramma's, omdat je nooit te beroerd was om een duidelijke mening over iets te hebben. Een vergelijkbare ontwikkeling hebben we ook gezien in je optreden als Kamerlid. Toen je eenmaal op de hoogte was van de gebruiken en de procedures en je je die eigen had gemaakt, heb je die ook behoorlijk effectief toegepast. Je was scherp in het debat en altijd bereid om over de fractiegrenzen heen te kijken, met hart voor de zaken die in jouw portefeuille zaten.

Er is een onderwerp dat ik zeker niet uit de weg wil gaan, namelijk de reden voor je vertrek. In je boodschap die je verspreidde om je vertrek toe te lichten, zeg je dat je ervoor hebt gekozen om de signalen die de afgelopen tijd door je lijf en geest zijn afgegeven, niet te negeren. Je hebt die beslissing niet lichtvaardig genomen. We spraken elkaar daarover. Toen vertelde je mij dat het zeer zwaar en moeilijk was om die knoop door te hakken. Je zei: "De Tweede Kamer is een hele bijzondere werkplek, ook qua omgang met collega's. Het is intens en het gaat er soms heel hard aan toe in de plenaire zaal, maar daarbuiten is het heel bijzonder en persoonlijk. De andere kant is dat het werk je volledig overneemt; je kunt nooit uit staan en je moet altijd beschikbaar zijn. Dat slurpt veel energie op."

Ik vind het mooi dat je meteen een nieuwe uitdaging hebt gevonden. Zo kennen we je ook, als een hardwerkend Kamerlid met oog voor de toekomst.

En dan nu toch speciaal voor jou een laatste zin in (steenkol-)Fries: Tankewol foar alles en ik winskje jo it bêste by jo leafste mbo!

Dank je wel, Harry.

(Applaus)

De voorzitter:

Ik schors de vergadering voor een enkel moment, zodat u afscheid kunt nemen van de heer Van der Molen in het ledenrestaurant. Over vijf minuten gaan we stemmen.

De vergadering wordt van 12.56 uur tot 13.04 uur geschorst.